

Auge de desnonaments sense avís previ a València

MARC CAMPOS :: 22/12/2021

Els últims mesos a València estan proliferant casos de desnonaments en els quals no constava l'acta de notificació del procediment per part de la comissió judicial

Els últims mesos a la ciutat de València estan proliferant casos de desnonaments en els quals no constava l'acta de notificació del procediment per part de la comissió judicial, que en alguns casos han afectat persones en situació de vulnerabilitat, com Carmen Debora, una dona de 87 anys que en duia 40 vivint al mateix domicili. Col·lectius com la PAH o el Sindicat de Barri del Cabanyal ho veuen com una estratègia per part dels jutjats per esquivar l'activisme veïnal que intenta aturar aquestes actuacions

Al tercer trimestre de l'any al País Valencià s'han executat un total 1.317 desnonaments, dels quals el 56% són per impagament del lloguer (739), el 40,3% per impagament d'hipoteques (531) i un 3,5% per altres motius (47). Encara que les actuacions per impagament de lloguer continuen encapçalant els registres, estan baixant respecte als relatius amb impagaments d'hipoteca, que han augmentat més d'un 40%. Aquest fet evidencia que hi ha milers de procediments d'execució hipotecaria malgrat el reial decret 21/21 del 2021 que manté la pròrroga dels desnonaments, és a dir, la protecció de les famílies vulnerables sense alternativa habitacional, fins al 28 de febrer de 2022.

Des de la [Plataforma d'Afectades per la Hipoteca \(PAH\)](#) confirmen que en els últims vint dies han assistit, en la ciutat de València, a quatre desnonaments de famílies que complien aquestes característiques. Tal com manifesta José Luis González, activista de la Plataforma, "no té sentit que, havent-hi una regulació actual que impedeix els desnonaments de famílies vulnerables, n'hi haja tants".

Segons s'explica des de la PAH, en aplicació de la nova regulació hipotecaria, a partir de dotze quotes impagades les propietàries poden denunciar les famílies i desnonar-les. "La normativa fa unes interpretacions que permeten aquest tipus de situacions, emparades cadascuna, això sí, en una argumentació típica i peculiar, com per exemple que el propietari no és exactament un gran tenidor, que el problema no era l'impagat sinó una rescissió de contracte, o que es tractava d'una okupació", segons González. I insisteix a argumentar que "nosaltres ja hem instat les administracions, que són reposables directes, al fet que regulen amb tota claredat aquesta qüestió, ja que considerem que no es pot reinterpretar una situació de vulnerabilitat que ha sigut professionalment acreditada pels Serveis Socials de l'Ajuntament".

Carmen Debora, una dona de 87 anys en situació de vulnerabilitat i sense alternativa habitacional, va ser desnonada el 8 de novembre sense previ avís i mentre no estava a casa, després de més de quaranta anys vivint al mateix pis

Un dels últims casos de persones vulnerables en els quals la PAH de València ha intervingut és el de [Carmen Debora](#), una dona de 87 anys en situació de vulnerabilitat i sense alternativa habitacional que, després de més de quaranta anys vivint al número 5 del carrer Jerónimo Muñoz, va ser desnonada el 8 de novembre sense previ avís i mentre ella no estava a casa. Debora ja havia sofert tres intents de desallotjar-la -el 13 de juliol, el 22 de setembre i el 3 de novembre- encara que el jutjat havia decretat “desnonament provisional”.

El propietari -que posseeix l'edifici sencer i, segons la PAH, és un gran tenidor d'habitatges- va voler posar fi al contracte per uns problemes de salubritat que posteriorment un pèrit va negar. Finalment, el 2 de desembre l'Audiència de València li va donar la raó a Debora en considerar que no existia cap causa legal per a rescindir el contracte. Però la decisió de revocar la sentència encara no és ferma i la veïna -qui té diverses malalties físiques i mentals- continua sense poder tornar a sa casa, i tampoc sap quan podrà fer-ho. En paraules de la seua filla, Dolores Messeguer, “arran del desnonament el seu deteriorament ha anat a pitjor i a més, els seus records i la seua llar ja no existeixen, ara sols hi queda una casa buida i plena de goteres”.

La novetat d'aquest cas -així com d'altres que estan succeint a València els últims mesos- és que no va haver un avís previ a l'hora de desnonar Debora. Es podria explicar pel fet que la comissió judicial, encarregada d'executar el llançament, no es va presentar. Segons relata González, normalment la comissió acudeix i parla amb les persones afectades per instar el desnonament, o bé per aturar-lo provisionalment o per suspendre'l. En el primer dels casos tornaran al cap d'un període de temps concret, en el segon es realitzarà un altre llançament i es tornarà a citar les afectades, per part de Servei Comú, un dia i hora concretes. En tot cas s'ha de firmar una acta, cosa que no va ocórrer en el cas de Debora, en el que ni tan sols consta si l'acta existia.

Carmen Debora (a la foto amb la seua filla) va trobar-se amb el pany canviat de la casa on ha viscut els últims quaranta anys el 11 de desembre|LAURA ESCARTÍ

González proposa categoritzar aquest tipus de desnonaments com “a traïció”, per a diferenciar-los també dels llançaments amb data oberta que s'estan produint aquest últim any a Barcelona, en els quals sí que es notifica el desnonament dins d'un període establert en la mateixa diligència d'ordenació o de llançament de desnonament, o bé a una resolució judicial. En canvi, els desnonaments “a traïció”, segueixen altre patró: en un marge de tres dies apareix la comissió judicial junt amb la policia sense avisar i executen el desnonament sense a penes resistència, extraient per la força a la persona que hi viu, o, si aquesta no es troba al domicili, com és el cas de Debora, canviant el pany de la porta.

Incertesa, indefensió i vulneració de drets

Des del [Sindicat de Barri del Cabanyal](#), des d'on ja s'ha fet front a diversos desnonaments d'aquest tipus, s'adverteix que el que està ocorrent a València és una data oberta de facto, ja que, encara que el desnonament siga a una hora i data concreta, si els moviments socials tenen força per aturar-lo, la comissió judicial pot no firmar i posposar el llançament, encara que la notificació no especifique un període obert.

La PAH denuncia que la incertesa és absoluta i la indefensió total front a una manera d'actuar que considera que és il·legal, ja que vulnera diversos articles de la Llei d'Enjudiciament Civil (LEC), drets fonamentals recollits a la Constitució de l'Estat Espanyol –com el dret a la seguretat jurídica i el dret a la intimitat personal i familiar–, així com diversos tractats internacionals.

Les expertes de la cooperativa [El Rogle](#) –especialitzades en recerca, mediació i advocacia– assenyalen que la LEC estipula que s'ha de comunicar la data i hora en la qual es s'executarà el desnonament i, a més, la comissió judicial ha de tancar acta. Així i tot, no poden afirmar que aquest procediment siga il·legal, ja que està obert a diverses interpretacions.

La cooperativa El Rogle considera que aquest tipus de desnonament provoca una vulneració del dret fonamental a la intimitat de manera injustificada, però no afirma siga il·legal, ja que està obert a diverses interpretacions

La interpretació que es fa des de El Rogle contempla que dur a terme aquest tipus de desnonament provoca una vulneració del dret fonamental a la intimitat de manera injustificada. “El dret a la intimitat és un dret humà, com també ho és el dret a l'habitatge, i fonamental establert en la Constitució –expliquen les expertes– per la qual cosa és un dels drets que més protecció té, i que, fins i tot, podríem defensar en aquest cas mitjançant un recurs d'empara al Tribunal Constitucional”.

Per la seua banda, la comissió jurídica –el Servei Comú– prioritza l'efectivitat de les resolucions judicials, al·legant que han d'evitar els entrebancs que puguin causar persones externes al procediment –com és el cas de les activistes de la PAH i dels sindicats d'habitatge– que poden desembocar en conflictes que poden posar en risc la seua integritat. “Volen fer el seu treball tranquil·lament, desnonar famílies”, resumeixen des de El Rogle.

Protesta de la PAH davant de les Corts Valencianes, el juliol passat, per reclamar una declaració institucional en favor d'una demora en els desnonaments|ARXIU

De moment, tal com ens assenyalen les membres de la cooperativa, aquests desnonaments encara no són molt freqüents, però, estan creixent de manera exponencial, especialment quan hi ha gent en la porta per a evitar el desnonament o hi ha molta pressa en executar el llançament. Isabel Lozano, regidora per Compromís de Serveis Socials, Vivenda, Patrimoni municipal i Universitat Popular; assegura a la *Directa* que estan “intentant arbitrar procediments d'urgència per a poder fer els informes jurídics corresponents, a més, ho consultarem amb l'Oficina d'Habitatge de l'Ajuntament de València per si han observat un increment d'aquests tipus de desnonaments”. I afeg: “Si açò comença a ser més habitual, demanarem, com a via de pressió, una reunió Conselleria d'Habitatge i l'Ajuntament de València amb el jutge degà per traslladar-li aquesta preocupació i demanar-li la seua col·laboració, per així garantir la protecció de les persones”.

Intent de desgast del moviment popular per l'habitatge

“Aquest tipus de desnonament respon a una de les tantes tàctiques que utilitza l'administració de justícia per a dificultar l'acció efectiva del moviment popular per l'habitatge, i van en correlació de forces amb la nostra capacitat de mobilització”, defensa Guillem Ribera, militant del Sindicat de Barri del Cabanyal. I afegeix: “L'aparell judicial respon a mesura que va avançant el moviment per l'habitatge, si nosaltres tinguérem la capacitat d'aturar els desnonaments amb data oberta optarien per altres opcions, ja que en el moment en què tu fas força i tens la capacitat de fer-los front, ells obrin una via nova”.

En eixe sentit, Ribera reconeix que en aquests moments és difícil fer front a desnonaments d'aquestes característiques a la ciutat de València, ja que suposa molt de desgast i molta resistència, “significa estar durant almenys 15 dies organitzant activitats i permanències a la porta de la casa amenaçada”. Per tant, al Sindicat de Barri del Cabanyal no es dubta en afirmar que aquesta és una estratègia de desmobilització alhora motivada pel fet que no els convé tindre constantment en premsa notícies que s'estan parant desnonaments amb presència de dispositius policials.

Per Guillem Ribera, del Sindicat de Barri del Cabanyal “aquest tipus de desnonament respon a una de les tantes tàctiques que utilitza l'administració de justícia per a dificultar l'acció del moviment popular per l'habitatge”

González coincideix amb elles i a més apunta que “no pot ser que el gran capital especulatiu compte amb el suport de tots els aparells de l'estat: mediàtic repressiu, jurídic i fins i tot legislatiu quan hi ha un Govern que es pressuposa progressista”. “Atempten directament contra el dret de reunió i de manifestació, sumant-se així aquestes mesures a la llei mordassa, motiu pel qual Joan Cogollos -membre de la PAH Safor-Valldigna- està acusat d'atemptat contra l'autoritat”, afegeix.

Recentment, la PAH i el Sindicat de Llogateres -junt amb altres 120 organitzacions de diversos àmbits- han presentat al Congrés dels Diputats espanyol una proposta de llei per a l'habitatge que va rebre el suport de la CUP, Unides Podem, ERC, EH-Bildu, JuntsxCat, Más País, Compromís, Nueva Canarias i el BNG. El redactat recull vuit demandes principals, entre les quals que no hi haja desnonaments de famílies vulnerables sense alternativa habitacional i que, a més, aquesta mesura no s'implemente a costa de diners públics, sinó que siguen les grans tenidores les obligades a plantejar el lloguer social.

Però hi ha una cosa que segons González és clara: “hem de treballar conjuntament sindicats i moviments socials”. Ribera completa, en aquest sentit, que “de moment cal sumar més militants i simpatitzants, per tal de tindre la capacitat mobilitzadora suficient perquè el dia que ens hàgem d'enfrontar a una data oberta hi haja les forces per a estar els dies que faça falta resistint”. I conclou que “Potser en força no podem, però els guanyarem en nombre”.

<https://directa.cat/auge-de-desnonaments-sense-avis-previ-a-valencia/>

<https://ppcc.lahaine.org/auge-de-desnonaments-sense-avis>